

Könnyelműek, megfontoltak és tudatosak – ezek a kategóriák jellemzik a magyar fiatalok pénzügyi gondolkodását

– állapítja meg a magyar felsőoktatásban tanuló fiatalok pénzügyi attitűdjeit és magatartását vizsgáló kutatás.

A Budapesti Metropolitan Egyetem kutatócsoportja széles szakmai és tudományos együttműködés keretében azt vizsgálta, hogy a felsőoktatásban tanuló fiatalok milyen pénzügyi célokkal, tudással, attitűddel és stratégiával rendelkeznek, illetve ezek segítik vagy veszélyeztetik hosszú távú pénzügyi céljaik megvalósítását. Megállapításai szerint a hallgatók – vélt pénzügyi tudásuktól függetlenül – általában nagymértékben kockázatkerülőek. A fiatalok rendelkeznek rövid, közép és hosszú távú célokkal, fontosnak tartják a megtakarítást, és többségük rendszeresen meg is takarít a jövedelméből.

A kutatás egyik legfőbb eredménye a pénzügyi attitűdök és a pénzügyi sérülékenységek közötti összefüggések feltárása. *„A jövedelem növekedése csökkenti ugyan a pénzügyi sérülékenységet, de a magasabb elkölthető összeg nem növeli a pénzügyi tudatosságot – emelte ki Németh Erzsébet, a kutatás vezetője, a METU Kommunikációtudományi Intézetének oktatója, egyetemi tanár. – A pénzügyileg sérülékeny csoportokra nemcsak az jellemző, hogy megélhetési gondokkal küzdenek, hanem az is, hogy attitűdjeik miatt költségeik kontrollálása nehézséget jelent számukra. Rájuk a pénzügyi kultúra fejlesztése során különös figyelmet kell fordítani.”*

A válaszadók három csoportba sorolhatók.

A *Könnyelműek* 29 százaléknyi csoportjára a *carpe diem* (Élj a mának!) szemlélete és az aggodalom egyszerre jellemző. Pénzügyi tudásuk és magabiztoságuk alacsony, kevésbé figyelmesek és alaposak. Hosszú távú pénzügyi céljaik megvalósításában a külső kontrollalatt jellemző, azaz úgy vélik, hogy a történések nincsenek összefüggésben a cselekvésükkel, az események valamilyen számukra kontrollálhatatlan erők irányítása alatt állnak. Ez a csoport hajlamos a kontrollt ki is engedni a kezéből, arra várva, hogy problémáit külső személyek, szervezetek vagy az állam oldja meg. Bizalmatlanok a pénzügyi szolgáltatókkal szemben, leginkább hozzátartozóik tanácsaira hallgatnak, eseti jelleggel takarítanak meg, illetve vesznek fel hitelt. Életmódjukra jellemző, hogy a barátok szerzése, a szórakozás prioritás számukra, nincs főállásuk, jövedelmük alacsony, gyakran a szüleikkel élnek. A csoportban az összes megkérdezettnek megfelelő arányban szerepelnek nők és férfiak.

A *Megfontolt kockázatkerülőek* a legnépesebb csoport, a válaszadók 40%-a tartozik ide. A figyelmesség és az alaposág mellett a kockázatok kerülése és a jövőre való felkészülés, a takarékoság jellemzi őket. Attitűdjük belső kontrollalatt, azaz úgy gondolják, hogy az események közvetlen kapcsolatban vannak cselekedeteikkel, sorsuk a saját kezükben van. Ebből következően hosszú távú pénzügyi céljaik megvalósításához is olyan belső kontrollalatt, tradicionális stratégiákat választanak, mint a pénz beosztása, a tudatosság és a szorgalmas munka. Jövedelmükből rendszeresen megtakarítanak, a hiteleket ugyanakkor elutasítják. Legfőbb céljuk az életre szóló pár megtalálása és a tanuláskor finanszírozása. Ebben a csoportban az összes válaszadóhoz képest felülreprezentáltak a nők.

A *Tudatos magabiztosak* (31%) kézből tartják a pénzügyeiket, és magasabb szintű a tudásuk is ezen a területen. Vállalkozó szelleműek és kockázatvállalók, bíznak a pénzügyi szolgáltatókban, pozitívan állnak a hitelfelvételhez, és rendszeresen megtakarítanak. A modern pénzügyi eszközök használata inkább, a készpénzhasználat kevésbé jellemző rájuk. Hosszú távú pénzügyi célokat tűznek ki (lakás- és autóvásárlás, továbbtanulás), melyek megvalósításához olyan stratégiát választanak, amely

elősegíti a jövedelmük gyarapodását – úgy gondolják, ehhez ügyesen kell a pénzt forgatni, jól fizető munkát találni, okosnak lenni, ugyanakkor jó kapcsolatok is kellene hozzá. Az előző csoporttal ellentétben itt a férfiak a túlerepresentáltak, és ők a legidősebbek a válaszoló hallgatók között. Jövedelmük és az azzal való elégedettségük magas. Többnyire párkapcsolatban vagy házasságban, illetve saját lakásban vagy albérlésben élnek.

Összességében elmondható, hogy az első csoport tulajdonképpen a külső kontrollosok, a másodikba a belső kontrollos pénzbeosztók, a harmadikba pedig a belső kontrollos pénzgyarapítók tartoznak. Az egyes csoportokban előrehaladva növekszik a válaszadók átlagos életkora és átlagjövedelme is. Ebből látszik, hogy minél inkább megköveteli és lehetővé teszi az önállóságot az élethelyzet, annál tudatosabbak és magabiztosabbak a fiatalok.

Módszertan

Az online kérdőíves felmérésben a Budapesti Metropolitan Egyetem, a Budapesti Corvinus Egyetem, a Szent István Egyetem, a szegedi Gál Ferenc Egyetem, valamint a Szegedi Tudományegyetem 2557 hallgatója vett részt. A kutatást Prof. Dr. Németh Erzsébet, a Budapesti Metropolitan Egyetem egyetemi tanára, Dr. Zsótér Boglárka, a Budapesti Corvinus Egyetem adjunktusa, és Dr. Mészáros Aranka, a Szent István Egyetem docense jegyzi. A kérdőívet a METU főállású oktatói, Dr. Huzdik Katalin PhD, Dr. Béres Dániel PhD dolgozták ki. A kutatást az Állami Számvevőszék támogatta.

###

További információ:

Varga Dóra
+36 1 920 1817
+36 30 857 8179
dvarga@noguchi.hu

A Budapesti Metropolitan Egyetemről

A Budapesti Metropolitan Egyetem (METU) Magyarország legnagyobb magánkézben lévő felsőoktatási intézménye. A METU-n 2 karon, 4 fő képzési területen folyik képzés: kommunikáció, üzlet, turizmus és művészet. A folyamatosan bővülő magyar és angol nyelvű kínálatban jelenleg 35 alapszak, 33 mesterszak, 15 szakirányú továbbképzés és 7 felsőoktatási szakképzés közül választhatnak az egyetem iránt érdeklődők. A Metropolitannek jelenleg több, mint 6000 hallgatója van, közel 1000 külföldi diákkal a világ 90 országából.

Az intézmény 2001 óta meghatározó és dinamikus fejlődő szereplője a hazai felsőoktatásnak és immár a kelet-közép európai régióknak is. Jelenleg 5 kontinensen közel 200 külföldi intézménnyel tart fenn. A METU myBRAND oktatási módszertanával hazánkban elsőként alakította át oktatási modelljét a nemzetközi felsőoktatási trendekhez illeszkedő portfólió alapú képzési rendszerré. Oktatása folyamatosan megújuló módszerekre épül, amelyet nemzetközi tapasztalattal rendelkező oktatók és inspiratív, innovatív környezet támogat, ezzel felkészítve a hallgatókat a változó munkaerőpiaci igényekre hazai és nemzetközi szinten egyaránt.